

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 5T/15/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424010630
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Juhás
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2025:6424010630.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom, v konaní pred samosudcom JUDr. Štefanom Juhásom, na hlavnom pojednávaní konanom v Žiari nad Hronom dňa 04.06.2025, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Obžalovaný:

A. B., narodený XX. XX. XXXX v C. D., trvale bytom A. C. D.,

s a u z n á v a z a v i n n é h o, ž e

dňa 10. 09. 2024 v čase okolo 17.30 hod. v E. D., okres F., počas oslavy konajúcej sa na adrese E. D. XXX si bez vedomia a súhlasu držiteľa G. H., nar. XXXX, vzal zo stola položené kľúče od OMV zn. Fiat Stilo ev. č. I. v hodnote 749 €, na ktorom odišiel spolu s priateľkou A. J., nar. XXXX, do mesta C. D., pričom asi po pol hodine sa vrátili s poškodeným vozidlom, kde došlo k následnej hádke s majiteľom vozidla G. H. a tam prítomnými osobami A. D., nar. XXXX, I. K., nar. XXXX, počas ktorej hádky sa s kľúčom na matice kolies vozidla na nich zaháňal a vyhrážal sa im, že ich zabije, odkiaľ po zistení, že susedia volajú políciu, z miesta odišiel so slovami, že sa ešte vráti a všetko to tam podpáli, čo sa aj stalo, kedy následne v čase o 19.40 hod. sa na miesto vrátil, kde vošiel do dvora rodinného domu a rozhnevaný v amoku kričal na všetkých prítomných, že ich pozabíja a vypáli to tam, pričom opakovane hľadal svoju priateľku, ktorú našiel v letnej kuchynke a kázal jej, aby išla s ním, v čom mu chcel zabrániť vlastník domu A. D., nar. XXXX, ktorého sotil na schody, následkom čoho na ne padol a tu ho kopal a udieral do oblasti hlavy, trupu a nôh, čím mu spôsobil povrchové zranenia hlavy, hrudníka a ľavej ruky s dobou liečenia a PN v trvaní 5 dní, kde následne s priateľkou odišiel preč na neznáme miesto, čím týmto svojim konaním vzbudil u tam prítomných osôb dôvodnú obavu o svoj život a zdravie tým, že svoje vyhrážky naplní, teda

zmocnil sa cudzieho motorového vozidla malej hodnoty v úmysle prechodne ho používať,

inému sa vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu a taký čin spáchal verejne,

č í m s p á c h a l

prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 odsek 1 Trestného zákona,

prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno e) Trestného zákona

za to mu ukladá:

Podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona, § 41 odsek 1 Trestného zákona, za použitia § 38 odsek 2 Trestného zákona, § 37 písmeno h), m) Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 16 (šestnásť) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, obžalovanému ukladá ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) bola 05. 12. 2024 doručená obžaloba prokurátora Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom (ďalej len „prokurátor“) pod č. 2Pv 267/24/6613-29, na obžalovaného A. B., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „obžalovaný“) pre skutky právne kvalifikované ako prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 odsek 1 Trestného zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno e) Trestného zákona.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie podľa § 257 Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku kvalifikovaného v obžalobe ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. e) Trestného zákona, vzhľadom na čo súd jeho vyhlásenie prijal, keďže odpovedal kladne na všetky položené otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku a v tejto časti vykonal dokazovanie len listinnými dôkazmi a odbornými vyjadreniami v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o druhu a výške ukladaného trestu a ochrannom opatrení. Súčasne vykonal dokazovanie v časti týkajúcej sa skutku kvalifikovaného v obžalobe ako prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 odsek 1 Trestného zákona, pri ktorom obžalovaný urobil vyhlásenie, že je nevinný.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, svedkov, znalcov, listinnými dôkazmi a na základe toho zistil skutkový stav tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. V súlade s § 278 ods. 2 Trestného poriadku súd pri svojom rozhodovaní prihliadal len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opieral sa o dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní. Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku hodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní uviedol, že v deň skutku bol s poškodenou A. J. na Mestskom úrade v C. D. vybavovať termín svadby na 20. septembra, kedy zároveň podpisovali aj zápisnicu. Brat obžalovaného ich následne dovezol naspäť k domu poškodeného A. D., kde bol aj poškodený G. H.. Obžalovaný sa s poškodenou A. J. následne potrebovali vrátiť na C. D., tak požiadali poškodeného G. H. o kľúče od auta, ktorý im ich dal a povedal, aby neboli dlho. Obžalovaný si nepamätal presne, komu tie kľúče poškodený G. H. podal, ale pravdepodobne jemu a on ich dal do ruky poškodenej A. J., pričom neskôr uviedol, že poškodený G. H. ich dal priamo poškodenej A. J.. Spolu odišli z E. D. do C. D. k mame obžalovaného a auto šoférovala aj tam aj späť poškodená A. J.. Obžalovaný ďalej uviedol, že počas toho, ako boli u jeho matky, sadol si za volant a išiel sa odviezť, kedy poškodil auto. Šoféroval však so súhlasom poškodenej A. J., ktorá ho mala požičané od poškodeného G. H.. Obžalovaný zároveň niekoľkokrát zdôraznil, že žiadna oslava sa v ten deň nekonala. Poškodený G. H. sa vyjadril pred jeho sestrou – svedkyňou B. A., že ho mrzí ako vypovedal, pričom sa s poškodeným A. D. dohodli, že budú proti nemu krivo svedčiť. Poškodená A. J. sa zároveň mame obžalovaného priznala, že kľúče obžalovaný bez súhlasu nezobral, ale že im ich požičali. Obžalovaný na záver uviedol, že poškodení klamali a počas toho, ako boli na aute preč, ich neboli hľadať po dedine tak, ako tvrdili. Poškodený A. D. žije v súčasnosti s jeho bývalou priateľkou A. J..

Svedok – poškodený A. D. na hlavnom pojednávaní uviedol, že s obžalovaným boli kamaráti, až kým nedošlo ku skutku a odvtedy sa nekontaktujú. V čase skutku boli v zimnej záhrade, kde popíjali a on chystal na guláš. Kľúče od auta poškodený G. H. položil na stôl v kuchyni. Neskôr poškodený G. H. počul, že mu hučí auto a cez okno ho videl odchádzať, tak vybehol von. Na základe toho poškodený G. H. tvrdil, že kľúče zobral obžalovaný. Následne poškodený G. H. so svedkom I. K. ich išli hľadať po dedine. Poškodený A. D. uviedol, že nepočul, že by si tie kľúče mohol obžalovaný s poškodenou A. J. zobrať. Keď sa obžalovaný vrátil s poškodenou A. J., tvrdil, že auto nabúrara poškodená A. J. a začal sa im vyhrážať, že poškodeného G. H. zabije, pričom zbil aj poškodeného A. D.. Poškodený A. D. uviedol, že nemá motív krivo svedčiť proti nemu, keďže obžalovaný býval 3 týždne uňho. Rodinní príslušníci obžalovaného (sestra, brat) zároveň naňho vyvíjajú nátlak a robia mu problémy. Naposledy asi mesiac dozadu bol vypovedať na polícií, že sa vyhrážal jeho mame a sestre strelnou zbraňou.

Svedkyňa – poškodená A. J. na hlavnom pojednávaní uviedla, že v deň skutku bola s obžalovaným, ktorý bol v tom čase jej partnerom. Mali ísť do C. D., ale nevie kvôli čomu, tak im poškodený G. H. požičal auto s tým, že šoférovať bude ona. Zvrtilo sa to a kľúče jej zobral obžalovaný, ktorý nemal súhlas používať uvedené vozidlo. Pýtala si ich od obžalovaného, keďže mal vypité, ale ku kľúčom sa už potom nedostala. Keď sa vracali z C. D. naspäť, poškodení išli ku bráne, a vtedy obžalovaný proti nim vybehol s kľúčom na kolesá. Poškodená A. J. uviedla, že nemá vedomosť o tom, že by ich mali ísť poškodení hľadať. Poškodená A. J. síce v prípravnom konaní vypovedala, že si nepamätá moment, keď boli kľúče niekde uložené a že si ich zobral obžalovaný, pričom na hlavnom pojednávaní vypovedala, že mala súhlas na použitie vozidla od poškodeného G. H., ale kľúče v ruke nemala. K tomu uviedla, že kľúče nemala v ruke, mal ich obžalovaný a následne jej povedal, že pôjdu autom.

Svedok – poškodený G. H. na hlavnom pojednávaní uviedol, že s obžalovaným má neutrálny vzťah, keďže sa s ním stretol iba niekoľkokrát a až na ten jeden konflikt s ním nemal žiaden problém. Poškodený G. H. uviedol, že v deň skutku prišiel k poškodenému A. D. poobede na pivo. Veci aj s kľúčmi si vložil v kuchyni. S poškodeným A. D. išli vedľa a vtedy si všimol cez okno, že auto tam už nebolo. Nevidel, kto mu zobral kľúče. Išli následne hľadať auto po dedine. Poškodený A. D. za ním prišiel aj s telefónom, že obžalovaný havaroval na aute, tak bežali naspäť do domu a pred domom sa stretli s obžalovaným a poškodenou A. J.. Strhla sa tam hádka, pričom obžalovaný naňho ako prvého vybehol a vytýkal mu, že mal niečo s jeho sestrou. Obžalovaný vystrájal, tak zavolali aj policajtov. Poškodený G. H. uviedol, že nedal nikomu súhlas na použitie auta a ani nevedel, kto zobral kľúče a kto na tom aute jazdil. Auto bolo poškodené, nárazník bol udretý. Vychádzal z toho, čo mu povedal poškodený A. D., ako aj zo správania obžalovaného.

Ohľadom rozporu vo svojej výpovedi, keď v prípravnom konaní uviedol, že ako sa vracal, tak v tom čase obžalovaný s poškodenou A. J. prichádzali na aute, kde za volantom sedel obžalovaný, poškodený G. H. uviedol, že už vtedy si nebol istý, ale vypovedal, že áno. Tak bola položená otázka. Zároveň uviedol, že mal aj vypité, preto si to nemusel presne pamätať.

Svedkyňa B. A. na hlavnom pojednávaní uviedla, že s obžalovaným sú súrodenci. V deň skutku bola s mamou doma na C. D.. Poškodená A. J. prišla s obžalovaným k nim na aute poškodeného G. H.. Prekvapilo ju to, lebo poškodený G. H. svoje auto nedával nikomu a keď dal, tak išiel aj on. Keď na aute prichádzali, stála pri okne, tak videla, že auto šoférovala poškodená A. J.. Poškodená A. J. jej povedala, že kľúče zobrala zo stola. Zároveň im oznámili, že budú mať svadbu a po chvíli odišli. Svedkyňa B. A. uviedla, že podvečer si išla k poškodenému A. D. pre svoje auto, ktoré opravoval. Potom tam prišiel obžalovaný a začali sa s poškodeným A. D. hádať.

Obhajoba trvala na výsluchu svedka I. K., vzhľadom na čo súd v jeho prípade uplatnil inštitút zabezpečenia svedka, keďže opakovane sa nedostavil na hlavné pojednávanie napriek tomu, že bol riadne predvolaný a nepodarilo sa ho ani predviesť. Z dôvodu, že sa ho nepodarilo zabezpečiť, súd upustil od realizácie zabezpečenia svedka I. K., vzhľadom na čo sa čítala zápisnica o výsluchu tohto svedka z prípravného konania dňa 29. 11. 2024 (č. I. 83 – 85) postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku. Svedok I. K. vypovedal, že v minulosti mal blízky vzťah so sestrou obžalovaného. U svedka poškodeného A. D. býval ešte pred samotnou udalosťou. V ten deň išiel pozrieť A. D. a v tom čase tam bol obžalovaný A. J.. Pil sa tam alkohol a pili ho všetci. Obžalovaný sa správal počas dňa premenlivo raz bol v pohode, inokedy priečny. Riešili svadbu s A. J.. Bol sa prejsť v Breznici a medzitým

sa udiali veci u A. D. v dome. Ešte keď sedeli v dome u A. D., v nejakej chvíli G. H. hľadal auto. Svedok I. K. si dovtedy nevšimol, že auto zmizlo. Vybrali sa auto hľadať. Keď ho nenašli rozhodli sa vrátiť a zavolať z domu políciu. Ako prichádzali k domu, tak súčasne prišlo aj auto, ale nespomínal si, kto šoféroval, ale myslí si, že A. J.. Ako zastali, tak sa s kľúčom na kolesá k nim rozbehol obžalovaný. Svedok I. K. sa vyjadril, že sestra obžalovaného B. A. povedala, že obžalovaný pôjde von na náramok a keď príde tak sa máme všetci „po piči“. Zo strany obhajcu neboli položené žiadne otázky na svedka.

Súd vykonal ďalšie dokazovanie prečítaním listinných dôkazov, a to zápisnice o trestnom oznámení (č. I. 2 – 4), z ktorej vyplýva, že poškodený G. H. opísal priebeh skutkov v zhode s tým, ako neskôr vypovedal. Z úradného záznamu a fotodokumentácie príslušníkov policajného zboru (č. I. 5 - 9) vyplýva, že svedok A. D. privolanej hliadke uviedol, že obžalovaný bol pod značným vplyvom alkoholu a vzal auto poškodenému G. H. bez jeho vedomia a odišiel s ním. Fotodokumentáciou bol zaevidovaný stav vozidla po jeho použití obžalovaným. Následne bol obžalovaný obmedzený na osobnej slobode a eskortovaný na príslušné oddelenie policajného zboru. Obžalovaný ešte v pozícii zadržaného podozrivého odmietol vypovedať. Následne už v pozícii obvineného sa skutkom priznal a konanie oľutoval a prejavil ochotu nahradiť škodu a podrobiť sa liečeniu od závislosti na alkoholických nápojoch. Rovnako sa ku skutkom priznal aj pri svojom výsluchu pred rozhodnutím o návrhu prokurátora na jeho vzatie do väzby.

Z lekárskeho správ o zranení poškodeného A. D. (č. I. 176 – 177) vyplýva, že dôvod zranenia uviedol napadnutie známou osobou, mal pomliaždený hrudník, zranenie hlavy a opuch ľavej ruky.

Zo záverov znaleckého posudku č. 86/2024 a č. 10/2024 zo dňa 13. 11. 2024 v časti vypracovanej znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Zitou Shinwariovou vyplynulo, že u obžalovaného nebola zistená prítomnosť forenzne významnej duševnej choroby či poruchy v zmysle psychózy, eventuálne ťažkého organického psychosyndrómu, nebola preukázateľná ani v minulosti vrátane doby vyšetrovanej udalosti. Z hľadiska užívania návykových látok sa jedná o viacročný etylizovaný so stabilizovaným stereotypom, pitie v ťahoch s preferenciou vína, ebriety pravidelné s poruchami správania a agresívnymi prejavmi, opakovaný výskyt palimpsestov. Jedná sa o poruchy psychiky a spávania vyvolané požívaním viacerých návykových látok (alkohol a sedatíva) – syndróm závislosti od alkoholu, abúzus sedatív aj v kombinácii s alkoholom. U obžalovaného neboli dokázateľné psychické a somatické zmeny závažnejšieho charakteru, ktoré by boli spôsobené požívaním alkoholu alebo iných psychotropných látok. Porucha správania v stave intoxikácie alkoholom a sedatívami sa prejavila deliberáciou a dezinhibíciou v jeho správaní a zníženou kritičnosťou týkajúcou sa jeho správania. Požitie alkoholu v kombinácii so sedatívami u neho spôsobilo zvýšené sebavedomie, stratu zábran a kontroly nad svojím konaním s heteroagresívnymi prejavmi, preceňovanie svojich schopností, eventuálne podceňovanie a nevedomovanie následkov svojho konania. U obžalovaného nedošlo k takému stupňu závislosti alebo k takej degradácii osobnosti, ktoré by znižovali alebo celkom potlačali jeho schopnosť zdržať sa požívaním návykových látok vrátane alkoholu. Znalkyňa uviedla, že vzhľadom na intoxikáciu viacerými návykovými látkami v čase vyšetrovaných udalostí považuje rozpoznávaciu a ovládacie schopnosti obžalovaného za nepodstatne znížené, ale len vplyvom návykových látok, a teda tento stav si obžalovaný vlastným pričinením privodil sám. Aj v minulosti mal obžalovaný opakované skúsenosti s konzumáciou uvedených návykových látok. Znalkyňa v závere skonštatovala, že pobyt obžalovaného na slobode môže byť v súčasnej dobe z psychiatrického hľadiska potenciálne nebezpečný pre spoločnosť v kontexte zistenej závislosti od alkoholu, kedy v čase opitosti pretrvávajú potenciálne riziko agresívnych tendencií a porúch správania aj protispoločenského charakteru. Vzhľadom na uvedené znalkyňa odporučila uložiť obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Zo záverov znaleckého posudku č. 86/2024 a č. 10/2024 zo dňa 13. 11. 2024 v časti vypracovanej znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých Mgr. Andreou Tyborovou vyplynulo, že z odborného hľadiska môže byť prognóza ďalšieho vývoja osobnosti obžalovaného vo vzťahu k protispoločenskému konaniu priaznivá pri dôslednom a trvalom dodržiavaní abstinencie od alkoholu a návykových látok. Prognóza resocializácie môže byť u obžalovaného priaznivá, pričom vhodný by bol psychosociálny tréning na posilnenie konštruktívneho štýlu presadzovania sa, zvládania záťažových situácií a riešenie problémov.

Zo záverov znaleckého posudku č. 38/2024 zo dňa 29. 09. 2024 vypracovaného znalcom z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Traumatológia MUDr. Tomášom Hriňom vyplynulo, že poškodený A. D. v súvislosti s predmetným incidentom utrpel ľahké zranenia. Znalec zhodnotil, že vzhľadom

na predpokladaný mechanizmus úrazu a kvalitu zranení poškodeného A. D., bolo poranenie životne dôležitých orgánov poškodeného ako aj ohrozenie jeho života nepravdepodobné. Na základe dostupnej zdravotnej dokumentácie stanovil znalec bodové hodnotenie zranenia poškodeného počtom bodov 5 a sumu prináležiacu zraneniam poškodeného 143 €. Na základe znaleckého posudku č. 202402251911 zo dňa 28. 10. 2024 vypracovaného znalcom L. M. N. ohľadom výpočtu výšky škody na vozidle Fiat Stilo 192/AXG1B/18C, ev. č. I., bola stanovená výška škody na vozidle 749 € vrátane DPH, celkové náklady na opravu vozidla boli stanovené na 1 591 € s DPH a celková hodnota vozidla bola stanovená na 749 €, pričom vozidlo bolo pri dopravnej nehode totálne poškodené.

Nameraná hodnota alkoholu u obžalovaného na základe dychovej skúšky vykonanej dňa 10. 09. 2024 bola 0,89 mg/l.

Zo správy Mestského úradu Nová Baňa o povesti obžalovaného (č. I. 184 – 186) vyplynulo, že obžalovaný je prihlásený bytom v C. D. ako bezdomovec a zdržiava sa u svojej družky A. J.. Nie je známe, že by sa v meste dopustil porušenia verejného poriadku, občianskeho spolunažívania alebo iného protiprávneho konania. Jeho správaním sa taktiež nezaoberala žiadna komisia pri mestskom zastupiteľstve, ani mestská polícia nevedla voči nemu konanie pre podozrenie zo spáchania priestupku a neboli k nemu vykonané ani iné opatrenia.

Zo správy ÚVV a ÚVTOS (č. I. 187) vyplynulo, že správanie obžalovaného je na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Ku skutku, ktorý mu je kladený za vinu zaujal kritický postoj, ako aj k spôsobu života, ktorý viedol pred vzatím do väzby, pričom má snahu o nápravu prostredníctvom ochranného liečenia. Z kapacitných dôvodov obžalovaný nebol zaradený do práce.

Lustráciou v registri priestupkov (č. I. 189 – 190) bolo zistené, že doposiaľ sa dopustil piatich priestupkov, naposledy dňa 13. 04. 2024 priestupku proti bezpečnosti a plynulosti v cestnej premávke ktorý bol vyriešený blokovou pokutou. Ďalej sa dopustil troch priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu, ktoré spáchal všetky pod vplyvom alkoholu, z toho dňa 30. 03. 2023 voči poškodenej A. J., keď jej mal vulgárne nadávať a jedenkrát ju aj udrel.

Z odpisu registra trestov (č. I. 191 – 192, č. I. 236 – 237) súd zistil, že obžalovaný bol doposiaľ dvanásťkrát právoplatne odsúdený, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 0T/211/2023 zo dňa 01. 10. 2023, ktorým bol uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a) Trestného zákona a z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky, ďalej mu bol uložený probačný dohľad a obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a povinnosti spočívajúce v príkaze podrobiť sa liečeniu od závislosti od návykových látok, strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom a napokon mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke vo výmere 5 rokov a 7 mesiacov.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že skutok tak, ako je uvedený v obžalobe a kvalifikovaný ako prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 odsek 1 Trestného zákona, sa stal a tento skutok spáchal obžalovaný. Obžalovaný sa v prípravnom konaní ku skutku najprv priznal, aj keď si nepamätal detaily, následne na hlavnom pojednávaní svoju vinu popieral. Zo spáchania tohto skutku ho usvedčujú svedkovia A. J., A. D., G. H. a I. K., ktorí priebeh skutku, až na niektoré menej podstatné okolnosti, zhodne opísali. Obžalovaný nemal súhlas na použitie motorového vozidla, ktorého vlastníkom bol poškodený G. H.. Kľúče od auta si mal vziať bez jeho vedomia a súhlasu, čo potvrdili zhodne všetci svedkovia. Svedkyňa A. J. síce vypovedala, že mala súhlas od poškodeného G. H. na použitie jeho motorového vozidla, čo je v rozpore s jej výpoveďou z prípravného konania, kde uvádzala, že kľúče si mal potajme vziať obžalovaný, ako aj s výpoveďou poškodeného G. H., ktorý ani nevedel o tom, že mu zmizli kľúče od auta a zistil to až následne, keď nevedel nájsť svoje auto, ktoré zaparkoval pred domom. V konečnom dôsledku, ani táto zmena vo výpovedi nemá za následok, že sa skutok nestal, naopak, aj svedkyňa A. J. usvedčuje obžalovaného, že od začiatku nemal súhlas na použitie motorového vozidla, ktoré aj podľa jej výpovede viedol obžalovaný, čo dokazuje aj poškodenie vozidla, ktoré vzniklo počas jeho užívania obžalovaným, ktorý bol v čase jeho vedenia pod vplyvom alkoholu.

Svedok navrhnutý obžalovaným, a to jeho sestra B. A., nevy povedala v jeho prospech a nepotvrdila jeho verziu priebehu skutku, pretože v čase tohto skutku nebola prítomná. Vypovedala len o tom, ako obžalovaný so svedkyňou A. J. prišli na aute poškodeného G. H. k ním. Videla, ako auto šoféruje A. J.. Táto časť výpovede, vzhľadom aj na blízky príbuzenský pomer považuje súd za nedôveryhodnú, v snahe pomôcť obžalovanému zbaviť sa trestnej zodpovednosti. V tomto smere je potrebné poukázať aj na výpovede svedkov, či už A. D. alebo I. K., ktorí opisovali nátlak zo strany obžalovaného a jeho sestry s cieľom zmeniť výpovede v prospech obžalovaného, aj preto tejto časti výpovede svedkyne neuveril. V konečnom dôsledku, aj keby bolo pravdou, že svedkyňa videla auto šoférovať svedkyňu A. J., uvedené nevyklučuje možnosť, že na začiatku viedol vozidlo obžalovaný a že si so svedkyňou počas jazdy miesto vymenili, čo napokon obžalovaný ani nepoprel. Tvrdenia obžalovaného tak nie sú preukázané. Keďže výpovede ostatných svedkov si vzájomne neprotirečili, a boli v zhode aj s ostatnými zadováženými dôkazmi, okresný súd im nemal dôvod neuveriť. V priebehu konania tak nebol produkovaný ani jeden dôkaz, ktorý by svedčil v prospech obžalovaného a ktorý by čo i len čiastočne potvrdil jeho verziu priebehu skutku.

Rovnako súd neuveril obrane obžalovaného keď tvrdil, že sa svedkovia vopred dohodli a vypovedali proti nemu, pretože obžalovaný sa pôvodne ku skutkom sám priznal až následne v konaní pred súdom vinu popieral v časti skutku kvalifikovaného ako neoprávnené používanie cudzieho motorového vozidla podľa § 216 odsek 1 Trestného zákona. Naopak, z výpovedí svedkov vyplýva snaha o ich ovplyvnenie, resp. zastrašenie v prípade, ak budú vypovedať proti obžalovanému, čo potvrdili svedkovia nezávisle od seba. Z vykonaných dôkazov nevyplýva, že by sa svedkovia vopred dohadovali alebo že by svoje výpovede v priebehu konania menili. Tak svedok G. H., ako aj A. D. vypovedali konzistentne, opisujúc skutočnosti, ktoré si pamätali, pričom aj na hlavnom pojednávaní potvrdili to, čo uvádzali bezprostredne po skutku privolaným policajtom, resp. v trestnom oznámení. Drobné rozpory vo výpovediach možno vysvetliť časovým odstupom od skutku, nejde však o rozpory, ktoré by spochybnili dôveryhodnosť ich výpovedí. Naopak, ich výpovede pôsobia autenticky a nie sú výsledkom koordinácie alebo účelového dohadovania.

Vinu obžalovaného mal okresný súd na základe vykonaného dokazovania za jednoznačne preukázanú, pričom o jeho vine nevznikli žiadne pochybnosti. Jeho vina bola preukázaná jednak priamymi dôkazmi, jednak logicky ucelenou reťazou nepriamych dôkazov, ktoré spolu vytvárajú presvedčivý obraz o samotnom priebehu skutku.

Z hľadiska právnej kvalifikácie skutku, obžalovaný svojím konaním uvedeným v skutkovej vete rozsudku naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 odsek 1 Trestného zákona, keď sa bez súhlasu majiteľa zmocnil cudzieho motorového vozidla za účelom jeho dočasného používania, ktorého hodnota v tom čase bola 750 €. Obžalovaný konal v priamom úmysle.

Súd ďalej vykonal dokazovanie aj v súvislosti s výrokom o treste a ochrannom opatrení.

Okresný súd pri určovaní druhu a výmery trestu prihliadol na všetky zákonné kritériá podľa § 34 a nasl. Trestného zákona, najmä na spôsob a okolnosti spáchania trestného činu, jeho následok, formu zavinenia, pohnútku, existenciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ako aj na osobu obžalovaného, jeho doterajší spôsob života, osobné pomery a možnosti jeho nápravy.

Z ustanovení Trestného zákona vyplýva, že trest má plniť represívnu, výchovnú a preventívnu funkciu, a to v rovine individuálnej aj generálnej prevencie. Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, má pôsobiť výchovne a zároveň má odradiť iné osoby od páchania trestných činov. Súčasne trest predstavuje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Pri ukladaní trestu je nevyhnutné rešpektovať zásadu proporcionality – teda zásadu, podľa ktorej má byť trest primeraný závažnosti spáchaného skutku. Primeranosť trestu je kľúčovým predpokladom jeho výchovného účinku. Úmernosť výmery trestu súvisí aj s pohnútkou páchatela a predpokladom jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy si súd vytvára najmä na základe povahy a závažnosti trestného činu (či ide o prečin, zločin alebo obzvlášť závažný zločin), a tiež na základe hodnotenia osobnosti páchatela.

Posúdenie možnosti nápravy páchatel'a zahŕňa zohľadnenie jeho osobnostných vlastností, správania pred spáchaním skutku, životného štýlu, ako aj postoja k samotnému trestnému činu. Dôležitú úlohu pritom zohráva aj vplyv jeho sociálneho prostredia. V zmysle judikatúry (napr. Rt 23/1967) je nevyhnutné hodnotiť aj postoj páchatel'a k spáchanému činu. Záver o možnosti nápravy musí byť vždy v rovnováhe s požiadavkou ochrany spoločnosti, jej členov a štátu, a to prostredníctvom uloženého trestu, ktorý zároveň musí spĺňať aj preventívny a výchovný účel vo vzťahu k spoločnosti ako celku. Súd preto pri ukladaní trestu vychádzal zo zásady zákonnosti a zásady individualizácie trestu, ktoré musia byť vo vzájomnej rovnováhe, aby mohol byť uložený spravodlivý a účinný trest.

V prípade obžalovaného okresný súd zistil, že doposiaľ bol opakovane (12) súdne trestaný, a to naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. OT/211/2023 zo dňa 01. 10. 2023, ktorým bol uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a) Trestného zákona a z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Rovnako opakovane sa dopúšťal aj priestupkov.

V prípade obžalovaného súd ukladal úhrnný trest odňatia slobody v súlade s § 41 ods. 1 Trestného zákona za oba trestné činy spáchané vo viacčinnom súbehu, pričom trest ukladal podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody 6 mesiacov až 3 roky. U obžalovaného okresný súd v súlade s § 38 ods. 2 Trestného zákona vzhľadom na dve priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. h) a m) Trestného zákona, teda že spáchal viac trestných činov a už bol za trestný čin odsúdený. U obžalovaného nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť. Súd po posúdení všetkých uvedených okolností obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, teda pri dolnej hranici stanovenej trestnej sadzby. Vzhľadom na to, že obžalovaný sa opätovne dopustil protiprávneho konania (prečin), a to počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia (trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. OT/211/2023), v súlade s § 49 ods. 3 Trestného zákona nebolo možné v danom prípade uvažovať o podmienenom odklade uloženého trestu odňatia slobody.

V predmetnej veci neprichádzala do úvahy možnosť uloženia niektorého z alternatívnych trestov, a to najmä s prihliadnutím na osobu obžalovaného, ktorý sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane a pod vplyvom alkoholu, od ktorého je závislý, ako aj skutočnosť, že už v minulosti mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody, ktorý nevedol k jeho náprave, ani ho neodradil od pokračovania v trestnej činnosti. Vzhľadom na tieto okolnosti by uloženie alternatívneho trestu nebolo účelné. Súd preto uložil nepodmienený trest odňatia slobody, keďže len takýto druh a výmera trestu podľa jeho názoru môžu zabezpečiť splnenie zákonného účelu trestu, vrátane morálneho odsúdenia páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia s poukazom na skutočnosť, že v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody.

Vzhľadom na závery znaleckého dokazovania súd uložil obžalovanému podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, čo napokon odporučila znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Zita Shinvariová. Znalkyňa u obžalovaného zistila viacročné etylizovanie so stabilizovaným stereotypom, pitie v ťahoch s preferenciou vína, ebriety pravidelné s poruchami správania a agresívnymi prejavmi, opakovaný výskyt palimpsestov. Jedná sa o poruchy psychiky a správania vyvolané požívaním viacerých návykových látok (alkohol a sedatíva) – syndróm závislosti od alkoholu, abúzus sedatív aj v kombinácii s alkoholom. Porucha správania v stave intoxikácie alkoholom a sedatívami sa prejavila deliberáciou a dezinhibičiou v jeho správaní a zníženou kritičnosťou týkajúcou sa jeho správania. Požitie alkoholu v kombinácii so sedatívami u neho spôsobilo zvýšené sebavedomie, stratu zábran a kontroly nad svojím konaním s heteroagresívnymi prejavmi, preceňovanie svojich schopností, eventuálne podceňovanie a nevedomovanie následkov svojho konania. Pobyt obžalovaného na slobode môže byť v súčasnej dobe z psychiatrického hľadiska potenciálne nebezpečný pre spoločnosť v kontexte zistenej závislosti od alkoholu, kedy v čase opitosti pretrváva potenciálne riziko agresívnych tendencií a porúch správania aj protispoločenského charakteru.

Obžalovaný sa dopustil uvedených skutkov v súvislosti s požitím alkoholických nápojov, pričom vzhľadom na zistenú závislosť existuje dôvodný predpoklad, že bez liečenia by pokračoval v páchaní

obdobnej trestnej činnosti. Uloženie ochranného protialkoholického liečenia, ktoré sa v jeho prípade bude vykonávať ústavnou formou, je preto nielen primerané, ale aj nevyhnutné.

Ochranné liečenie predstavuje preventívne účinný prostriedok na ochranu spoločnosti, ktorý svojím terapeutickým významom bude pôsobiť na obžalovaného s cieľom zabezpečiť jeho nápravu a zamedziť páchaniu ďalšej trestnej činnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Okresný súd Žiar nad Hronom k sp. zn. 5T/15/2024. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takej osoby, oznámením je až doručenie. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2 Trestného poriadku).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a Trestného poriadku) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2 Trestného poriadku). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2 Trestného poriadku)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b Trestného poriadku) a to len vo svoj prospech (§ 308/2 Trestného poriadku)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2 Trestného poriadku)
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2 Trestného poriadku)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1 Trestného poriadku)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c Trestného poriadku), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1 Trestného poriadku). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68 Trestného poriadku)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d Trestného poriadku), (§ 45/1 Trestného poriadku).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.